

Sayı : E-18454353-100.04.02-30879

29.11.2024

Konu : VİOP Piyasa Yapıcılık Kurallarında
Değişiklikler Hk. Duyuru

Sn.Yetkili

Borsamız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) Piyasa Yapıcılık programında 02/01/2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere;

- Pay vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı hak ve yükümlülük gruplamasının Ek-1'de yer aldığı şekilde belirlenmesine,
- Piyasa yapıcılık programında yer alan sözleşmeler için maksimum spread değerlerinin karşılaştırma cetvelinde yer aldığı şekilde güncellenmesine

karar verilmiştir.

VİOP Prosedürü'nde bu kapsamda yapılacak güncellemeler ile diğer değişiklikler Ek-2'de yer almaktadır. Prosedürün güncel haline Borsamız internet sitesindeki "Kurumsal" başlığı "Mevzuat" alt başlığındaki "Prosedürler" sayfasından (<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/146/prosedurler>) ulaşılabilir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Korkmaz ERGUN
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ek:

- 1 - Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri Gruplama Listesi (1 Sayfa)
- 2 - VİOP Prosedürü Güncellemesine İlişkin Değişiklikler (5 Sayfa)
- 3 - İngilizce Duyuru Metni (7 Sayfa)

Dağıtım:

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Üyelerine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: DDD0C0C0-C278-4384-917F-590304273F70

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/bist-ebys>

Adres: Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No:4 34467 Sarıyer/ İSTANBUL

Telefon: (212) 298 21 00

Faks: (212) 298 25 00

KEP Adresi : borsaistanbul@hs03.kep.tr

Bilgi için:Hüseyin Evren ARIK

Türev Piyasalar Yönetim Servisi

Yöneticisi

HALKA AÇIK/PUBLIC

Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri Grublama Listesi

Grup 1	Grup 2	Grup 3
AKBNK	ALARK	AEFES
BIMAS	ASELS	AKSEN
EKGYO	ASTOR	ARCLK
EREGL	DOHOL	BRSAN
GARAN	FROTO	CIMSA
ISCTR	GUBRF	DOAS
KCHOL	HALKB	ENJSA
KOZAL	KOZAA	ENKAI
KRDMD	MGROS	HEKTS
PETKM	PGSUS	KONTR
SAHOL	SASA	ODAS
TCELL	SISE	OYAKC
THYAO	TOASO	SOKM
TUPRS	TTKOM	TAVHL
YKBNK	VAKBN	TKFEN
		TSKB
		ULKER
		VESTL

VİOP Prosedürü Güncellemesine İlişkin Değişiklikler

MEVCUT METİN	REVİZE METİN																												
<p>45.5 Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi</p> <p>Günlük performans piyasa yapıcının sorumlu olduğu sözleşme sınıfında sorumlu olduğu vadelerde gerçekleştirdiği performansların aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır. Aylık performans günlük performansların aritmetik ortalamasıdır. İstisnai durumların yaşandığı günler aylık performans hesaplamasında dikkate alınmaz. Piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları altı aylık dönem <del> için</del> Haziran ve Aralık ay sonları baz alınarak incelenir. Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda <del> en az üç ayda aylık</del> performans yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara yazılı uyarılarda bulunulabilir, faaliyetlerine devam etmeleri için süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir. Piyasa yapıcılık faaliyetine değerlendirme dönemi arasında başlayan üyeler için performans değerlendirmesi yapılmaz. Borsa, piyasa yapıcı performanslarını gerekli görmesi halinde altı aydan daha kısa dönemlerde de değerlendirebilir.</p>	<p>45.5 Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi</p> <p>Günlük performans piyasa yapıcının sorumlu olduğu sözleşme sınıfında sorumlu olduğu vadelerde gerçekleştirdiği performansların aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır. Aylık performans günlük performansların aritmetik ortalamasıdır. İstisnai durumların yaşandığı günler aylık performans hesaplamasında dikkate alınmaz. Piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları altı aylık dönemler <u>itibarıyla</u> Haziran ve Aralık ay sonları baz alınarak incelenir. <u>Altı aylık bir dönemde en az üç ayda performans şartını sağlayanlar yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılır.</u> Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda performans yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara yazılı uyarılarda bulunulabilir, faaliyetlerine devam etmeleri için süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir. Piyasa yapıcılık faaliyetine değerlendirme dönemi arasında başlayan üyeler için performans değerlendirmesi yapılmaz. Borsa, piyasa yapıcı performanslarını gerekli görmesi halinde altı aydan daha kısa dönemlerde de değerlendirebilir.</p>																												
<p>EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ</p> <p>...</p> <p>(Spread şartları alanlarının güncellenmesi)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">GRUP 3 Pay Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı</th> <th colspan="4">Vadeye Kalan Gün Sayısı</th> </tr> <tr> <th><15</th> <th><30</th> <th><45</th> <th>≥45</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>≥1000</td> <td>~~4,80~~</td> <td>6,00</td> <td>9,00</td> <td>10,00</td> </tr> </tbody> </table>	GRUP 3 Pay Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı	Vadeye Kalan Gün Sayısı				<15	<30	<45	≥45	≥1000	~~4,80~~	6,00	9,00	10,00	<p>EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ</p> <p>...</p> <p>(Spread şartları alanlarının güncellenmesi)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">GRUP 3 Pay Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı</th> <th colspan="4">Vadeye Kalan Gün Sayısı</th> </tr> <tr> <th><15</th> <th><30</th> <th><45</th> <th>≥45</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>≥1000</td> <td><u>5,00</u></td> <td>6,00</td> <td>9,00</td> <td>10,00</td> </tr> </tbody> </table>	GRUP 3 Pay Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı	Vadeye Kalan Gün Sayısı				<15	<30	<45	≥45	≥1000	<u>5,00</u>	6,00	9,00	10,00
GRUP 3 Pay Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı		Vadeye Kalan Gün Sayısı																											
	<15	<30	<45	≥45																									
≥1000	~~4,80~~	6,00	9,00	10,00																									
GRUP 3 Pay Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı	Vadeye Kalan Gün Sayısı																												
	<15	<30	<45	≥45																									
≥1000	<u>5,00</u>	6,00	9,00	10,00																									

HALKA AÇIK/PUBLIC

Endeks Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
	Maksimum Spread			
<1.000	3,50	4,00	4,50	5,00
<1.250	4,00	4,50	5,00	5,50
<1.500	4,50	5,00	5,50	6,00
<1.750	5,00	5,50	6,00	6,50
<2.000	5,50	6,00	6,50	7,00
<2.500	6,00	6,50	7,00	7,50
<3.000	6,50	7,00	7,50	8,00
<3.500	7,00	7,50	8,00	9,00
<4.000	7,50	8,00	9,00	10,00

Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
	Maksimum Spread			
XAUTRY	0,80	1,20	1,60	2,00
XAUUSD	1	1,20	1,40	1,60
XAGUSD	0,040	0,050	0,060	0,070

Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
	Maksimum Spread			
RUBTRY	0,0010	0,0015	0,0020	0,0030
CNHTRY	0,0100	0,0125	0,0175	0,0250

Endeks Vadeli İşlem Sözleşmesi En iyi alış fiyatı	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
	Maksimum Spread			
<1.000	4,00	4,00	5,00	5,00
<1.250	4,00	5,00	5,00	6,00
<1.500	5,00	5,00	6,00	6,00
<1.750	5,00	6,00	6,00	7,00
<2.000	6,00	6,00	7,00	7,00
<2.500	6,00	7,00	7,00	8,00
<3.000	7,00	7,00	8,00	8,00
<3.500	7,00	8,00	8,00	9,00
<4.000	8,00	8,00	9,00	10,00

Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
	Maksimum Spread			
XAUTRY	2,40	3,60	4,80	6,00
XAUUSD	1,30	1,50	1,70	2,00
XAGUSD	0,050	0,060	0,070	0,080

Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
	Maksimum Spread			
RUBTRY	0,00150	0,00200	0,00300	0,00400
CNHTRY	0,0150	0,0200	0,0250	0,0350

HALKA AÇIK/PUBLIC

	Vadeye Kalan Gün Sayısı							
	Yakın Vade				Uzak Vade			
Pay Opsiyon Sözleşmeleri	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-0,99	1,00-3,00	3,01-5,00	≥5,00	0,00-0,99	1,00-3,00	3,01-5,00	≥5,00
	Maksimum Spread							
	0,25	0,35	0,50	0,60	0,45	0,70	0,75	0,80

	Yakın Vade							
	Vadeye Kalan Gün Sayısı							
	0-30 gün				30-60 gün			
Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-19,99	20,00-59,99	60,00-100,00	≥100,00	0,00-19,99	20,00-59,99	60,00-100,00	≥100,00
	Maksimum Spread							
	5,00	10,00	12,00	14,00	10,00	15,00	16,00	17,00
	Uzak Vade							
	Vadeye Kalan Gün Sayısı							
	60-90 gün				>90 gün			
	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-19,99	20,00-59,99	60,00-100,00	≥100,00	0,00-19,99	20,00-59,99	60,00-100,00	≥100,00
	Maksimum Spread							
	10,00	18,00	20,00	22,00	10,00	20,00	22,00	23,00

	Vadeye Kalan Gün Sayısı							
	Yakın Vade							
Pay Opsiyon Sözleşmeleri	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-0,99	1,00-3,00	3,01-5,00	<u>5,01-15,00</u>	<u>15,01-25,00</u>	<u>25,01-50,00</u>	≥50,00	
	Maksimum Spread							
	0,25	0,35	0,50	<u>1,00</u>	<u>2,50</u>	<u>3,75</u>	<u>5,00</u>	
	Vadeye Kalan Gün Sayısı							
	Uzak Vade							
	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-0,99	1,00-3,00	3,01-5,00	<u>5,01-15,00</u>	<u>15,01-25,00</u>	<u>25,01-50,00</u>	≥50,00	
	Maksimum Spread							
	0,45	0,70	0,75	<u>1,75</u>	<u>3,00</u>	<u>4,75</u>	<u>6,00</u>	

	Yakın Vade							
	Vadeye Kalan Gün Sayısı							
	0-30 gün							
Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-19,99	20,00-59,99	60,00-99,99	<u>100,00</u>	<u>250,00</u>	<u>500,00</u>	<u>750,00</u>	≥1000,00
	Maksimum Spread							
	5,00	<u>12,00</u>	<u>20,00</u>	<u>30,00</u>	<u>35,00</u>	<u>40,00</u>	<u>45,00</u>	<u>50,00</u>
	30-60 gün							
	En İyi Alış Fiyatı-TL							
	0,00-19,99	20,00-59,99	60,00-99,99	<u>100,00</u>	<u>250,00</u>	<u>500,00</u>	<u>750,00</u>	≥1000,00
	Maksimum Spread							
	-	-	-	<u>249,99</u>	<u>499,99</u>	<u>749,99</u>	<u>1000,00</u>	

HALKA AÇIK/PUBLIC

...

*Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapımcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tyiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapımcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan sözleşmelerden de sorumlu olabilirler. Esnek sözleşme olarak oluşturulan ancak standart vade tarihi ve/veya kullanım fiyatına sahip oldukları için sistem tarafından daha sonra olağan olarak işleme açılması gereken sözleşmeler, sözleşme kodları farklı olsa bile piyasa yapımcılar için sorumlu sözleşme olarak belirlenebilir. Piyasa yapımcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir.

**Piyasa yapımcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler. Sorumlu olunan sözleşmelerde belirlenen alış satış fiyat/miktar yükümlülükleri dahilinde yalnızca satış emri bulundurulması halinde, satış fiyatı ile bu fiyata karşılık gelen maksimum fiyat aralığı farkının ilgili sözleşmenin fiyat adımından küçük olması durumunda yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.

***Piyasada bulunma oranı değerlendirilirken piyasa yapımcının ilgili piyasa yapıcı hesabından gönderilmiş "Limit" emir yöntemi ve "Gün" geçerlilik süreli en iyi alış ve en iyi satış emirleri dikkate alınır.

**** Dayanak varlık vade süresi aylık olarak dikkate alınarak güncellenir.

Maksimum Spread							
10,00	15,00	<u>25,00</u>	<u>35,00</u>	<u>50,00</u>	<u>55,00</u>	<u>60,00</u>	<u>65,00</u>
Uzak Vade							
Vadeye Kalan Gün Sayısı							
60-90 gün							
En İyi Alış Fiyatı-TL							
0,00	20,00	60,00	<u>100,00</u>	<u>250,00</u>	<u>500,00</u>	<u>750,00</u>	
-	-	-	=	=	=	=	<u>>1000,00</u>
19,99	59,99	99,99	<u>249,99</u>	<u>499,99</u>	<u>749,99</u>	<u>1000,00</u>	
Maksimum Spread							
10,00	18,00	<u>30,00</u>	<u>40,00</u>	<u>60,00</u>	<u>70,00</u>	<u>75,00</u>	<u>80,00</u>
>90 gün							
En İyi Alış Fiyatı-TL							
0,00	20,00	60,00	<u>100,00</u>	<u>250,00</u>	<u>500,00</u>	<u>750,00</u>	
-	-	-	=	=	=	=	<u>>1000,00</u>
19,99	59,99	99,99	<u>249,99</u>	<u>499,99</u>	<u>749,99</u>	<u>1000,00</u>	
Maksimum Spread							
<u>15,00</u>	20,00	<u>35,00</u>	<u>50,00</u>	<u>70,00</u>	<u>80,00</u>	<u>85,00</u>	<u>90,00</u>

...

*Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapımcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tyiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapımcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan sözleşmelerden de sorumlu olabilirler. Esnek sözleşme olarak oluşturulan ancak standart vade tarihi ve/veya kullanım fiyatına sahip oldukları için sistem tarafından daha sonra olağan olarak işleme açılması gereken sözleşmeler, sözleşme kodları farklı olsa bile piyasa yapımcılar için sorumlu sözleşme olarak belirlenebilir. Piyasa yapımcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir.

Piyasa yapımcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler. **Spread yükümlülüklerinin belirlenmesinde kullanılan en iyi alış fiyatı, piyasa yapıcı üvenin sorumlu olduğu sözleşmede piyasa yapıcı hesabı ile gönderdiği en iyi alış fiyatıdır. Sorumlu olunan sözleşmelerde belirlenen alış satış fiyat/miktar yükümlülükleri dahilinde yalnızca satış emri bulundurulması halinde, satış fiyatı ile bu fiyata karşılık gelen maksimum fiyat aralığı farkının ilgili sözleşmenin fiyat adımından küçük olması durumunda yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.

***Piyasada bulunma oranı değerlendirilirken piyasa yapımcının ilgili piyasa yapıcı hesabından gönderilmiş "Limit" emir yöntemi ve "Gün" geçerlilik süreli en iyi alış ve en iyi satış emirleri dikkate alınır.

**** Dayanak varlık vade süresi aylık olarak dikkate alınarak güncellenir.

EK-12: AKŞAM SEANSI PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

...

(Spread şartları alanlarının güncellenmesi)

Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
Maksimum Spread				
XAUUSD	2	2,40	2,80	3,20
XAGUSD	0,080	0,100	0,120	0,140

...

*Piyasa yapımcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler. Sorumlu olunan sözleşmelerde belirlenen alış satış fiyat/miktar yükümlülükleri dahilinde yalnızca satış emri bulundurulması halinde, satış fiyatı ile bu fiyata karşılık gelen maksimum fiyat aralığı farkının ilgili sözleşmenin fiyat adımından küçük olması durumunda yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.

**Piyasada bulunma oranı değerlendirilirken piyasa yapıcının ilgili piyasa yapıcı hesabından gönderilmiş "Limit" emir yöntemli ve "Gün" geçerlilik süreli en iyi alış ve en iyi satış emirleri dikkate alınır.

EK-12: AKŞAM SEANSI PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

...

(Spread şartları alanlarının güncellenmesi)

Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı			
	<30	<60	<90	≥90
Maksimum Spread				
XAUUSD	2,60	3,00	3,40	4,00
XAGUSD	0,100	0,120	0,140	0,160

...

*Piyasa yapımcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler. **Spread yükümlülüklerinin belirlenmesinde kullanılan en iyi alış fiyatı, piyasa yapıcı üyenin sorumlu olduğu sözleşmede piyasa yapıcı hesabı ile gönderdiği en iyi alış fiyatıdır.** Sorumlu olunan sözleşmelerde belirlenen alış satış fiyat/miktar yükümlülükleri dahilinde yalnızca satış emri bulundurulması halinde, satış fiyatı ile bu fiyata karşılık gelen maksimum fiyat aralığı farkının ilgili sözleşmenin fiyat adımından küçük olması durumunda yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.

**Piyasada bulunma oranı değerlendirilirken piyasa yapıcının ilgili piyasa yapıcı hesabından gönderilmiş "Limit" emir yöntemli ve "Gün" geçerlilik süreli en iyi alış ve en iyi satış emirleri dikkate alınır.